

Ośrodek Pomocy Społecznej
16-100 Sokółka, ul. Dąbrowskiego 12
tel. 711-20-64

URZĄD MIEJSKI W SOKÓŁCE
W P Ł Y N Ę Ł O
KANCELARIA OGÓLNA

04.03.2022

Sokółka, dnia 04.03.2022r

WPS.420.39 .2022.JP

Ilość załączników .....
Nr. Dz. ....
Podpis .....

Burmistrz Sokółki

Ewa Kulikowska

Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w załączeniu przesyła sprawozdanie z realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka za rok 2021 z prośbą o przedstawienie na najbliższej sesji Rady Miejskiej.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
W SOKÓŁCE
mgr Marta Poltorzycka

Do wiadomości:

1. Rada Miejska w Sokółce

Sporządziła: J.P

Sprawozdanie z realizacji
Programu Przeciwdziałania
Przemocy w Rodzinie
oraz Ochrony Ofiar Przemocy w
Rodzinie
w Gminie Sokółka za rok 2021

Sokółka, marzec 2022

Wprowadzenie.

Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Sokółka na lata 2017-2021 został przyjęty uchwałą Nr LVII/333/17 Rady Miejskiej w Sokółce z dnia 10 lipca 2017r.

Podstawy prawne Programu:

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,
- Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie

Ponadto Program jest zgodny z Narodowym Programem Zdrowia na lata 2016-2020, Programem Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w województwie podlaskim na lata 2016-2020 oraz zbieżny z celami i kierunkami działań zawartymi w Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Sokółka na lata 2017-2021.

Cel ogólny Programu:

Zwiększenie skuteczności działań w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali zjawiska przemocy w Gminie Sokółka.

Cel jest realizowany poprzez realizację następujących celów szczegółowych:

- I. Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie
- II. Rozwijanie działań mających na celu pomoc ofiarom przemocy w rodzinie.
- III. Podejmowanie działań wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie.
- IV. Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Odbiorcami niniejszego Programu są:

- osoby doświadczające przemocy w rodzinie,
- osoby stosujące przemoc w rodzinie,
- mieszkańcy Gminy Sokółka, w tym osoby zagrożone przemocą w rodzinie,
- świadkowie przemocy w rodzinie,
- przedstawiciele służb, instytucji i organizacji pozarządowych – podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

Realizatorami programu są:

- Urząd Miejski w Sokółce,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce,
- Zespół Interdyscyplinarny oraz Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działające przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce,
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- oświata – przedszkola, szkoły, dla których organem prowadzącym jest Gmina Sokółka ,

Partnerami w realizacji działań są:

- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce,
- Sąd Rejonowy w Sokółce,
- Gminny Punkt Pomocy Rodzinie w Sokółce,
- Sokólski Fundusz Lokalny,
- placówki służby zdrowia,
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce.

**Realizacja działań w ramach Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie i Ochrony Ofiar w Rodzinie w Gminie Sokółka na lata 2017-2021
w 2021 roku:**

I. Cel szczegółowy

Rozwijanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy:

➤ **Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce:**

W ramach rozpowszechnienia materiałów edukacyjnych Ośrodek rozdawał ulotki oraz broszury informacyjne na temat instytucji zajmujących się pomocą osobom dotkniętym przemocą; informacje są również umieszczone na tablicy ogłoszeń Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce; pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielają wszechstronnych informacji swoim podopiecznym gdzie można uzyskać pomoc:

- Zespół Interdyscyplinarny tel. 85 711 20 64; Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce ul. Dąbrowskiego 12
- Punkt Konsultacyjny do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce tel. 85 711 20 64, ul. Dąbrowskiego 12
- Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przesłaniem w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, tel. 697 697 205
- Komenda Powiatowa Policji w Sokółce ul. Białostocka 69 b, nr alarmowy 112
- Prokuratura Rejonowa w Sokółce ul. Piłsudskiego 7, tel. 85 722 99 60
- Sąd Rejonowy w Sokółce, ul. Piłsudskiego 7 tel. 85 711 88 20
- Gminny Punkt Pomocy Rodzinie ul. Plac Kościuszki 26 tel. 784 750 896

- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie ul. Piłsudskiego 8 tel. 85 711 08 23
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przy Urzędzie Miejskim w Sokółce ul. Plac Kościuszki 1 tel. 85 711 09 00
- Ośrodek Wsparcia Rodziny Sokólski Fundusz Lokalny ul. Plac Kościuszki 9 Tel. 85 711 57 00
- W ramach Programu Osłonowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II : „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”, Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce realizował projekt „Stop przemocy w rodzinie EDYCJA 6”. W ramach projektu w okresie od 01.07.2021r do 31.12.2021r Ośrodek prowadził Punkt Konsultacyjny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce rozpowszechnił ulotki - 250 sztuk, oraz 10 plakatów promujących projekt „Stop przemocy w rodzinie EDYCJA 6”, informujące o terminach przyjęć specjalistów poprzez wysłanie informacji do placówek oświatowych, instytucji ochrony zdrowia, Sądu Rejonowego w Sokółce, Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, Sokólskiego Funduszu Lokalnego, zawierającej zadania Punktu oraz dane kontaktowe,
- Ośrodek aktualizuje internetową bazę danych dotyczącej oferty pomocowej na stronie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce oraz lokalnych mediów;

- Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce zgodnie z zapisami Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2014-2020 w 14.08.2021r umieścił zaktualizowany „Informator zawierający dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie na terenie powiatu Sokólskiego”,
  - Na stronie internetowej Ośrodka co miesiąc umieszczano informację o terminach konsultacji psychologicznych, prawnych, pedagogicznych, ochrony zdrowia oraz terapii uzależnień, udzielanych w tut. Ośrodku
  - Zgodnie z art. 11 b ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2021r poz. 1249) Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce w 2021r przesłał dane teleadresowe podmiotów funkcjonujących na terenie Gminy Sokółka świadczących pomoc osobom doznającym przemocy w rodzinie Policji (24.02.2021r) oraz Żandarmerii Wojskowej (27.05.2021r)
  - Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce promował międzynarodową kampanię organizowaną przez Center for Women’s Global Leadership pn.: „16 dni bez przemocy”,
  - Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie udzielał pomocy i wsparcia osobom doznającym przemocy w rodzinie, poprzez motywację do podjęcia współpracy ze specjalistami, informował o możliwości uzyskania pomocy z Funduszu Sprawiedliwości,
- **Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:**
- Gmina Sokółka dofinansowała warsztaty i szkolenia w szkołach w ramach których były prowadzone zajęcia dla dzieci i młodzieży na

temat uzależnień i przemocy. Realizowano wspólne działania z Komendą Powiatowa Policji w szkołach podstawowych i gimnazjalnych na terenie gminy Sokółka, na zajęciach podnoszono wiedzę mieszkańców, zwłaszcza rodziców i opiekunów prawnych na temat zjawiska przemocy w rodzinie.

Ze względu na ogłoszony stan epidemii działań tych było niewiele.

➤ **Oświata:**

● **Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce:**

- prowadzenie cyklicznych zajęć w klasach wynikających z Programu Profilaktyczno – Wychowawczego na temat przemocy i agresji, prowadzenie zajęć we współpracy z KPP i KSS – Odpowiedzialność prawna dzieci i młodzieży,
- udzielenie informacji o miejscach w których można uzyskać pomoc (nazwa, telefon, adres, obszar pomocy) poprzez wieszanie plakatów, ulotek oraz indywidualnych konsultacji dla uczniów, rodziców i wychowawców.

● **Szkoła Podstawowa z Oddziałami Integracyjnymi Nr 2 w Sokółce:**

- rozmowy podczas indywidualnych spotkań z psychologiem dzieci i młodzieży,
- poszerzanie świadomości na temat poprawnych relacji w rodzinie,
- podczas spotkań z klasami starszymi - w szkole – on line – podkreślanie gotowości ich wsparcia i pomocy w każdej sytuacji ze strony psychologa,
- rozmowy pedagoga z uczniami na temat przemocy, zwrócenie uwagi na prawo do życia bez przemocy oraz udzielanie informacji, gdzie należy się zgłaszać, jeżeli taka przemoc wystąpi,
- realizowanie tematów ujętych w Szkolnym Programie Wychowawczo - Profilaktycznym dostarczających uczniom wiedzy nt. negatywnego wpływu używek na relacje międzyludzkie oraz funkcjonowanie społeczne dzieci i

osób dorosłych w życiu społecznym, kształtujących umiejętności radzenia sobie w sytuacjach trudnych, w tym także dotyczące przemocy w rodzinie,
- realizowanie za zajęciach z wychowawcą treści szkolnego programu Wychowawczo – profilaktycznego dotyczącego relacji międzyludzkich , w tym relacji w rodzinie.

- **Szkoła Podstawowa Nr 3 w Sokółce:**

- diagnozowanie zjawiska przemocy w rodzinach uczniów,
- podejmowanie przez nauczycieli działań służących wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców - pedagogizacja w czasie zebrań z rodzicami,
- organizowanie działań profilaktycznych dotyczących profilaktyki uzależnień i przemocy,
- prowadzenie zajęć z uczniami na temat zjawiska radzenia sobie z agresją i stresem oraz rozwiązywanie konfliktów bez użycia przemocy,
- propagowanie wśród uczniów wiedzy na temat zjawiska przemocy oraz jej rodzajów (godziny wychowawcze, gazetki szkolne), udostępnianie adresów i telefonów instytucji zajmujących się pomocą ofiarom przemocy.

- **Przedszkole Nr 3 w Sokółce:**

- organizowano zajęcia informacyjne na pierwszych zebraniach we wrześniu,
- opracowano kącik dla rodziców na temat praw dziecka,
- umieszczono plakat „Prawa dziecka”, adresy instytucji pomagającym pokrzywdzonym,
- na spotkaniach z rodzicami omawiano temat dotyczący praw dziecka, jak również informowano rodziców, gdzie mogą znaleźć pomoc, gdy panuje przemoc.

● **Przedszkole Nr 5 w Sokółce:**

- diagnozowanie sytuacji wychowawczych w przedszkolu w celu rozwiązywania problemów wychowawczych oraz wspierania rozwoju wychowanków,
- prowadzenie rozmów z rodzicami konkretnego dziecka, ze szczególnym zwróceniem uwagi na to, czego potrzebuje ich dziecko, jaki sposób traktowania jego spraw, kłopotów i relacji może być najbardziej wartościowy,
- prowadzenie zabaw, zajęć mających na celu podniesienie świadomości dzieci na temat zjawiska przemocy, jej skutków,
- uczenie wychowanków poprawnych zachowań względem siebie, budowanie relacji koleżeńskich, naukę szacunku, akceptacji, uwrażliwienie i wyczulenie na potrzebę niesienia pomocy,
- budowanie pozytywnego wizerunku wychowawcy jako osoby godnej zaufania, zachęcanie dzieci do korzystania z pomocy dorosłych, dzielenia się swoimi przeżyciami, szukania wsparcia w trudnych sytuacjach,
- prowadzenie edukacji rodziców poprzez propagowanie prawidłowych metod wychowawczych, postaw rodzicielskich, konstruktywnych sposobów rozwiązywania konfliktów w rodzinie,
- publikowanie ciekawych artykułów, broszurek i przekazywanie ich rodzicom,
- przeprowadzenie wśród rodziców ankiety na temat dzieci (poznanie dzieci, rodzin, zasad panujących w domu podopiecznego, poznanie systemu wychowania itp.),
- realizacja bloków tematycznych: „Przedszkole moim drugim domem”, „W przedszkolu czujemy się bezpiecznie”, „Mój dom”, „Co to jest rodzina?”, „Każdy z nas jest inny”, (wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa w

przedszkolu, zbudowanie atmosfery zaufania, poznanie sposobów radzenia sobie z emocjami i zachowaniami w sytuacjach trudnych),

- Międzynarodowy Projekt edukacyjny „Emocja” (kształtowanie postaw społecznych u dzieci w wieku przedszkolnym i szkolnym wobec drugiego człowieka, rozbudzanie w dzieciach wiary w siebie oraz własne możliwości, aktywizacja dzieci na zrozumienie drugiej osoby, wychowanie do wartości takich jak wyrozumiałość, szacunek i wrażliwość),
- Ogólnopolski Projekt Edukacyjny „Aniołkowe granie” (uwrażliwianie przedszkolaków i ich rodzin na losy rówieśników, którzy z różnych losowych powodów znaleźli się w placówkach opiekuńczych),
- Dzień Praw Dziecka (zapoznanie dzieci z ich prawami, prezentacja multimedialna dla rodziców),
- wprowadzania zabaw mających na celu rozładowanie negatywnych emocji i zastępowanie zachowań agresywnych.

- **Zespół Szkół w Sokółce:**

- na zebraniach z rodzicami, na lekcjach wychowawczych, na zajęciach z przedmiotu wiedza o społeczeństwie i wychowanie do życia w rodzinie uczniowie i rodzice byli informowani o zjawisku przemocy w rodzinie a także o osobach i instytucjach działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie (zajęcia prowadzili wychowawcy klas, pedagog szkolny, nauczyciele przedmiotu oraz przedstawiciele Policji),
- informacje na temat zjawiska przemocy w rodzinie i instytucjach pomocowych przekazywane były podczas indywidualnych rozmów z nauczycielami, rodzicami, uczniami,
- w gablotach na terenie szkoły oraz w Internecie na portalu społecznościowym dla uczniów udostępniane są informacje o godzinach pracy specjalistów w Punkcie Konsultacyjnym do spraw Przeciwdziałania

Przemocy w Rodzinie działającym w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce, oraz Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie.

- **Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych;**

- obserwacje uczniów w czasie zajęć, przerw, oraz zajęć w świetlicy dotyczące fizycznych i psychicznych oznak bycia potencjalną ofiarą przemocy w rodzinie,

- rozmowy z rodzicami w celu poddania konsultacji w Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Sokółce w przypadkach niepokojących sygnałów w zachowaniu wychowanków,

- poinformowanie rodziców na temat wykazu instytucji i organizacji zajmujących się udzielaniem wsparcia i pomocy rodzinie,

- budowanie w środowisku lokalnym zaufania do pracowników szkoły w zakresie informowania o podejrzeniach dotyczących występowania przemocy w rodzinie,

- pogadanki z uczniami na temat zachowań szkodzących innym „Nie czyń drugiemu , co tobie nie miłe”,

- zajęcia z uczniami dotyczące uświadamiania znaczenia ról – sprawca, ofiara, świadek przemocy (odgrywanie scenek przez uczniów),

- przypomnienie rodzicom działań profilaktycznych i procedur w zakresie bezpieczeństwa fizycznego i cyfrowego uczniów obowiązujących w szkole oraz poinformowanie o osobach i instytucjach, do których można się zgłosić o wsparcie w sytuacjach wymagających pomocy,

- pedagogizacja rodziców na temat „Czas dla dziecka”,

- uzupełnienie przez rodziców ankiety „Czy znam swoje dziecko?”(zebranie rodziców),

- zajęcia z wychowawcą w kl. VI:

Instytucje stojące na straży praw dziecka, ucznia, człowieka i obywatela.

- zajęcia z wychowawcą w kl. VII:

Co to jest agresja i czy potrafię ją rozpoznać?

Dlaczego jestem agresywny?

Z agresją sobie poradzę.

- zajęcia z wychowawcą w kl. VIII:

Jak powstają konflikty i jak je rozwiązywać?

- zajęcia z WDŻwR w kl. IV:

Przemoc wobec dzieci

Uwaga! Niebezpieczeństwo! – jedna z poruszanych treści na zajęciach to: instytucjonalna pomoc rodzinie

- zajęcia z WDŻwR w kl. V:

Moje prawa

Moje bezpieczeństwo

- zajęcia z WDŻwR w kl. VI:

Sytuacje trudne w rodzinie – jak je rozwiązywać? (instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny),

- zajęcia z WDŻwR w kl. VIII: *Przemoc i nadużycia seksualne.*

- **Szkoła Podstawowa w Geniuszach:**

- zapoznanie rodziców uczniów z informacjami o sposobach, instytucjach, ośrodkach wsparcia i osobach zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie, procedurze „Niebieskie Karty” – aktualne informacje zamieszczone są na szkolnej tablicy ogłoszeń,

- realizowano szkolny program wychowawczo – profilaktyczny m.in. poruszenie z uczniami podczas godzin wychowawczych zagadnień dotyczących przeciwdziałania zjawiskom patologicznym m.in. nauka radzenia sobie ze stresem w okresie pandemii COVID-19, wskazywanie sposobów właściwego spędzania czasu wolnego i rozładowywania napięć, wzmacnianie poczucia własnej wartości uczniów,

- udział nauczycieli w szkoleniowej radzie pedagogicznej na temat budowania wzajemnych relacji.

• **Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce:**

- systematyczna diagnoza przemocy w rodzinach prowadzona przez wychowawców,

- realizowanie programów profilaktycznych wspierających wychowanie dzieci i młodzieży oraz programów edukacyjno – wychowawczych przeciwdziałających patologiom społecznym:

- Akademia Bezpiecznego Puchatka – udział w ogólnopolskim programie edukacyjnym. Tydzień Bezpieczeństwa – w ramach realizacji programu Akademia Bezpiecznego Puchatka, udział w Ogólnopolskim Teście Wiedzy o Bezpieczeństwie,

- Ogólnopolski Program Edukacyjny „Emocja”,

- prowadzenie edukacji dzieci z zakresu rozwiązywania konfliktów bez użycia przemocy, radzenia sobie z agresją i stresem,

- cykl zajęć dotyczących bezpiecznego korzystania z Internetu; udział w zajęciach profilaktycznych dotyczących cyberprzemocy,

- udział w akcjach charytatywnych , uwrażliwienie na krzywdę innych,

- zajęcia dydaktyczne i praktyczne dotyczące bezpieczeństwa i zdrowego odżywiania, przeciwdziałania nałogom i agresji oraz udzielania pierwszej pomocy,

- współpraca z Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w sokółce – badanie dzieci,

- pedagogizacja rodziców: „Mocne i słabe strony dziecka, jak mogę wspierać dziecko w osiągnięciu dojrzałości szkolnej”; Zdrowie dzieci i młodzieży. Uczulenie na konieczność obserwacji dzieci zarówno ich psychiki jak i wyglądu, w celu zaobserwowania wszelkich nieprawidłowości; Pogadanki z dziećmi na temat niebezpieczeństw związanych z grami, wyzwaniem

podejmowanymi przez małoletnich na podstawie koreańskiego serialu SQUID GAME, informacja do rodziców z prośbą o zainteresowanie się tematem w celu ochrony dzieci przez zagrożeniami.

- **Szkoła Podstawowa w Boguszech:**

- realizowanie programów profilaktycznych dotyczących właściwych zachowań, unikania używek i nałogów, radzenia sobie w sytuacjach trudnych np.:

- udział uczniów kl.VI w programie profilaktycznym „Znajdź właściwe rozwiązanie” dzięki któremu uczą się jak postępować asertywnie i radzić sobie w trudnych sytuacjach;

- realizacja programu profilaktycznego w kl. VII pt. „Mediacje rówieśnicze” – uczniowie zapoznali się z wiedzą o mediacjach i innych konstruktywnych metodach rozwiązywania konfliktów, propagowali ideę porozumiewania się bez przemocy, doskonalili umiejętności komunikacyjne, rozwijali zdolności mediacyjne i negocjacyjne, uświadomili sobie potrzebę nabycia wiedzy dotyczącej wykorzystywania technik mediacyjnych w sytuacjach problemowych oraz przypomnieli sobie zasady działania w grupie i integracji zespołu klasowego;

- realizacja zadań zawartych w programie wychowawczo- profilaktycznym szkoły:

- zajęcia z wychowawcą w kl. VII:

Mediacje rówieśnicze. Zapoznanie się z wiedzą o mediacjach i innych konstruktywnych metodach rozwiązywania konfliktów.

Mediacje rówieśnicze. Propagowanie idei porozumiewania się bez przemocy oraz rozwijanie zdolności mediacyjnej i negocjacyjnej.

Mediacje rówieśnicze. Uświadamianie sobie potrzeby nabycia wiedzy dotyczącej wykorzystywania technik mediacyjnych w sytuacjach problemowych.

- zajęcia z wychowawcą w kl. VI:

Sztuka asertywności- czyli co zrobić gdy koledzy nas atakują

- zajęcia z wychowawcą w kl. VIII:

Niebezpieczeństwa płynące z eksperymentowania z substancjami uzależniającymi

Dopalacze tzw. nowe narkotyki

Jak radzić sobie z przemocą

- zajęcia z wychowawcą w kl. V:

Jak pomagać i jak się bronić w sytuacji przemocy ?

Konflikt – jego negatywne i pozytywne aspekty

- zajęcia z języka polskiego w kl. VII:

Co można zrobić gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki „Król” Katarzyny Ryrych (główna tematyka zajęć to przemoc w rodzinie jako skutek nadużywania alkoholu, poznanie danych statystycznych dotyczących wpływu nadużywania alkoholu na psychikę osoby uzależnionej oraz rzutowania uzależnienia na jej kontakty społeczne, poznanie adresów stron internetowych i numerów telefonów, gdzie młody człowiek może uzyskać pomoc)

- przestrzeganie jasnych reguł zawartych w programie wychowawczo-profilaktycznym szkoły dotyczących zwalczania zachowań agresywnych i przemocy.

- Pedagogizacja rodziców: konsultacje z rodzicami – rozmowy podczas zebrań klasowych na temat przeciwdziałania przemocy w rodzinie

- Integracja rodzin poprzez organizację przedsięwzięć umożliwiających rodzinie wspólne spędzenie wolnego czasu

➤ **Sokólski Fundusz Lokalny:**

- prowadzenie dwóch świetlic środowiskowych „Koniczynka” i „Stokrotka” dla dzieci z rodzin zagrożonych lub dotkniętych patologiami społecznymi w tym przemocą, w dwóch świetlicach środowiskowych prowadzone były porady psychologiczno – pedagogiczne przez psychologa i pedagoga w ramach Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Porad udzielały też wychowawczynie w sytuacjach konfliktowych. Dzięki tym działaniom u wychowanków, w tym i ofiar przemocy zostały rozwinięte umiejętności radzenia sobie z trudnych sytuacjach życia codziennego i rozwiązywania konfliktów,

- dzieci ze świetlic brały udział w zajęciach profilaktycznych prowadzonych przez przedstawiciela Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, zajęcia dotyczyły m.in. przemocy rówieśniczej, odpowiedzialności cywilno – prawnej nieletnich, cyberprzemocy,

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

- w ramach spotkań profilaktycznych prowadzonych on line z uczniami szkół powiatu sokólskiego, ich rodzicami i kadrą pedagogiczną poruszano temat przemocy, odpowiedzialności karnej i informowano o możliwościach uzyskania pomocy,

- przekazano materiały multimedialne, prezentacje dotyczące przemocy wobec osób starszych oraz do klubu „Senior+”,

- realizowano spotkania on line z seniorami zrzeszonymi w Uniwersytecie III Wieku w Sokółce, lokalnych kołach seniora, związkach emerytów i rencistów,

- na stronie internetowej KPP w Sokółce cyklicznie zamieszczane są informacje na temat przeciwdziałania zjawisku przemocy w rodzinie w celu podniesienia świadomości społeczeństwa oraz krótkie relacje z podejmowanych inicjatyw.

➤ **Sąd Rejonowy w Sokółce:**

- na stronie internetowej Sądu jest zamieszczony baner z odnośnikiem do stron Ogólnopolskiego Pogotowia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie; na holu budynku są gabloty z ulotkami dotyczącymi przeciwdziałania przemocy w rodzinie; kuratorzy informują również petentów o działalności Gminnego Punktu Pomocy Rodzinie znajdującego się w Sokółce ul. Plac Kościuszki 26;

- kuratorzy rozprowadzają wśród swoich podopiecznych /sprawców przemocy/ Kartę Informacyjną dla osoby stosującej przemoc w rodzinie wydanej przy współudziale Ministerstwa Sprawiedliwości oraz Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej.

➤ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce:**

- kierował zapytania do Zespołów Interdyscyplinarnych ds. przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Sądu Rejonowego w Sokółce, Komendy Powiatowej w Sokółce, Kuratorskiej Służby Sądowej przy Sądzie Rejonowym w Sokółce oraz Prokuratury Rejonowej w Sokółce z prośbą o udostępnienie danych statystycznych dotyczących ilości złożonych Niebieskich Kart,

- opracował informator zawierający dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych, które świadczą pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie na terenie powiatu sokólskiego, informator był dostępny na stronie internetowej www.sokolka-powiat.pl w zakładce PCPR oraz został rozesłany do instytucji pracujących na ustawie o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

II. Cel Szczegółowy

Rozwijanie działań mających na celu pomoc ofiarom przemocy w rodzinie

➤ Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce

Na mocy zawartych porozumień pomiędzy Burmistrzem Sokółki a dyrektorami i kierownikami następujących instytucji: Komendą Powiatową Policji w Sokółce, Szkołą Podstawowa Nr 1 w Sokółce, NS ZOZ Poradnią Zdrowia Psychicznego w Sokółce, Sądem Rejonowym w Sokółce, Prokuraturą Rejonową w Sokółce, Fundacją „Sokólski Fundusz Lokalny”, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce, Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce, Zespołem Szkół w Sokółce został powołany na czwartą kadencję jedenastoosobowy Zespół Interdyscyplinarny.

Skład Zespołu:

- Barbara Kruchelska - Specjalista Pracy Socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, przewodnicząca Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Julita Puczkielewicz - Specjalista Pracy Socjalnej Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, zastępca przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Grzegorz Poczobutt - Odlanicki - Kierownik Rewiru Dzielnicowych Wydziału Prewencji Komendy Powiatowej Policji w Sokółce, zastępca przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego,
- Adam Ancypo - Kierownik Zespołu Kuratorskiej Służby Sądowej Sądu Rejonowego w Sokółce,
- Ewa Roman - członek Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce,
- Dorota Romanowicz - pedagog w Gimnazjum Nr 1 w Sokółce,
- Wojciech Szydłowski - NS ZOZ Poradnia Zdrowia Psychicznego w Sokółce,

- Ewa Nowicka – Sztachelska - Prokurator Prokuratury Rejonowej w Sokółce,
- Joanna Korzeniewska – Przewodnicząca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce,
- Krystyna Możejko – Andryszczyk – pedagog Zespół Szkół w Sokółce.

Zarządzeniem Nr 313/2020 Burmistrza Sokółki z dnia 10 września 2020r uległ zmianie skład Zespołu. Z członkostwa odwołano Panią Marię Talarczyk, powołano w jej miejsce Panią Martę Andrukiewicz Wiceprezesa Fundacji „Sokólski Fundusz Lokalny”.

- **Cele i zadania Zespołu Interdyscyplinarnego:**

- Pomoc osobom i rodzinom dysfunkcyjnym w przezwyciężeniu ich problemów.
- Efektywne podejmowanie działań pomocowych i interwencyjnych niezwłocznie po uzyskaniu informacji o zaistnieniu problemu.
- Współdziałanie z innymi podmiotami przy rozwiązywaniu problemu i przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.
- Zadania Zespołu określa art. 9b ustawy z dnia 29 lipca 2005r o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

- **Posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego.**

W okresie sprawozdawczym od 01.01.2021r do 31.12.2021r odbyło się 5 posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego (22.01.2021r; 21.04.2021r, 18.06.2021r, 09.09.2021r, 07.12.2021r) Podczas posiedzeń poruszono następujące kwestie:

- diagnozowano sytuację w poszczególnych rodzinach, omawiano możliwości udzielania odpowiedniego wsparcia rodzinie,
- Przewodnicząca Zespołu przedstawiła sprawozdanie z działalności Zespołu Interdyscyplinarnego za rok 2020r,
- udzielono informacji na temat sposobu spotkań członków grup roboczych

przy procedurze „Niebieskie Karty”,

- zastępca przewodniczącego poinformował o przystąpieniu Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce do konkursu w ramach Programu Ochronowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II : „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doświadczających przemocy w rodzinie”. Na realizację Projektu „Stop przemocy w rodzinie - edycja 6” Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce otrzymał dofinansowanie w wysokości 29 640 zł.

- kierownik Rewiru Dzielnicowych Komendy Powiatowej Policji w Sokółce poinformował o ogólnopolskim konkursie „Policjant, który mi pomógł”,

- udzielono informacji o działalności Punktu Konsultacyjnego do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, przekazano plakaty oraz ulotki informacyjne promujące projekt „Stop przemocy w rodzinie - edycja 6”,

- przekazano założenia projektu ustawy o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,

- omówiono tematy podjęte na szkoleniu „Procedura Niebieskie Karty w czasie pandemii”.

● **Procedura „Niebieskie Karty”**

W okresie od 01.01.2021r do 31.12.2021r do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego łącznie wpłynęło **129** formularzy „Niebieska Karta A” wszczynających procedurę „Niebieskie Karty”:

- 100 Niebieskich Kart wszczętych przez Komendę Powiatową Policji w Sokółce,
- 3 Niebieskie Karty wszczęte przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce,
- 1 Niebieska Karta wszczęta przez placówkę oświaty z Sokółki (Zespół

Szkół Zawodowych)

- 1 Niebieska Karta wszczęta przez KPP Lublin i przesłana do Zespołu w Sokółce
- 24 Niebieskie Karty wszczęte przez KPP w Sokółce w rodzinach gdzie osoba, wobec której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie, dopuściła się po raz kolejny stosowania przemocy w rodzinie w trakcie działań dokonywanych przez grupę roboczą lub zespół interdyscyplinarny

W okresie sprawozdawczym od 01.01.2021r do 31.12.2021r do Zespołu Interdyscyplinarnego wpłynęło **105** Niebieskich Kart po raz pierwszy wszczynających procedurę .

W okresie od 01.01.2021r do 31.12.2021r zakończono **98** procedury „Niebieskie Karty” w tym :

- 14 Niebieskich Kart wszczętych w 2020r
- 84 Niebieskich Kart wszczętych w 2021r

W 52 przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku ustania przemocy rodzinie uzasadnionego przypuszczenia o zaprzestaniu dalszego stosowania przemocy w rodzinie oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy.

W 46 przypadkach zakończenie procedury nastąpiło w przypadku rozstrzygnięcia o braku zasadności podejmowania działań.

- **Posiedzenia grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego**

W okresie od 01.01.2021r do 31.12.2021r powołano **105** grup roboczych, które zajmują się rozwiązywaniem problemów związanych z występowaniem przemocy w indywidualnych przypadkach. Grupy robocze opracowują i realizują plan pomocy w indywidualnych przypadkach wystąpienia przemocy w rodzinie, monitorują sytuację rodzin, w których dochodzi do przemocy, dokumentują działania podejmowane wobec tych

rodzin, oraz efektów tych działań, informują przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego o efektach działań grup roboczych.

W skład grup roboczych wchodzi pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, dzielnicowi, w których rewirze zamieszkuje dana rodzina, kuratorzy zawodowi, pedagodzy, przedstawiciele placówek oświatowych do których uczęszczają dzieci, psychologzy.

W związku z wprowadzonym stanem epidemii wirusa SARS-Co-2 na terenie kraju pracownicy socjalni pracujący z rodzinami doświadczającymi przemocy przestrzegają reżimu sanitarnego, grupy robocze oraz ustalenia planu pomocy rodzinie odbywają się za pośrednictwem rozmów telefonicznych oraz dostępnych środków komunikacji elektronicznej. Członkowie grup roboczych są ze sobą w stałym kontakcie. W szczególnych przypadkach dochodziło do bezpośrednich spotkań grup roboczych z osobą doznającą przemocy lub stosującą przemoc w rodzinie przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności.

W okresie od 01.01.2021r do 31.12.2021r roku odbyło się **228** posiedzeń grup roboczych, średnio miesięcznie odbyło się ok. **19** posiedzeń grup roboczych.

W okresie od 01.01.2021r do 31.12.2021r wypełniono :

- Niebieskie karty C kobiety – 99
- Niebieskie karty C mężczyźni – 17
- Niebieskie karty D kobiety – 14
- Niebieskie karty D mężczyźni – 81

Liczba sporządzonych formularzy Niebieskiej Karty C jest wyższa niż liczba wdrożonych procedur Niebieskiej Karty A, ponieważ w kilku Kartach A wskazano kilka członków danej rodziny dotkniętych przemocą.

Z uwagi na brak możliwości nawiązania kontaktu telefonicznego lub osobistego z osobami stosującymi przemoc w rodzinie a także z uwagi na

ogłoszony stan epidemii, w kilku przypadkach nie wypełniono formularzy Niebieskiej Karty D.

Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego został poinformowany przez Komendę Powiatową Policji w Sokółce o 26 nakazach natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego lokalu/ zakazów zbliżania się do lokalu oraz jego bezpośredniego otoczenia.

Liczba osób doznających przemocy w rodzinie w okresie od 01.01.2021r do 31.12.2021r – łącznie 174 osób:

- kobiety – 106
- mężczyźni – 10
- dzieci – 15

Liczba dzieci, które były świadkami przemocy w rodzinie - 58

Wszczęto 15 Niebieskich Kart gdzie dziecko było osobą doznającą przemocy w rodzinie.

Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie w okresie od 01.01.2021r do 31.12.2021r – łącznie 115 osób:

- kobiety – 11
- mężczyźni – 103
- dzieci – 1

Liczba osób starszych dotkniętych przemocą w rodzinie:

- kobiety - 7
- mężczyźni - 0

Liczba osób starszych stosujących przemoc w rodzinie:

- kobiety - 0
- mężczyźni – 3

Liczba osób objętych pomocą grup roboczych:

- kobiety niepełnosprawne - 1
- kobiety starsze – 4

- mężczyźni niepełnosprawni – 3

- mężczyźni starsi - 3

Efekty działań podjętych przez grupy robocze:

Działania grupy roboczej/ zespołu interdyscyplinarnego	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci
Informowanie o instytucjach udzielających pomocy osobom doznającym przemocy oraz stosujących przemoc w rodzinie	84	59	6
Skierowanie wniosku do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce o ustalenie konieczności leczenia odwykowego	1	13	----
Udzielenie pomocy finansowej z Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce rodzinom, w których dochodzi do przemocy domowej	Liczba rodzin: 21	----	----
Wnioski do Sądu Rejonowego w Sokółce złożone przez Zespół Interdyscyplinarny/grupę roboczą o wgląd w sytuację dziecka w rodzinie gdzie występuje przemoc	Liczba rodzin: 11	----	----
Zmotywowanie i podjęcie leczenia u lekarza specjalisty: psychiatra, psycholog	1	22	5
Wnioski złożone do Prokuratury Rejonowej w Sokółce przez Zespół Interdyscyplinarny o wszczęcie postępowania z art. 207 k.k.	Ogółem:1	----	----
Liczba dzieci odebranych z rodziny przez pracownika socjalnego wykonującego obowiązki służbowe w 2021r na podstawie art. 12 a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie	----	----	Chłopcy: 0 Dziewczynki: 0

Postanowienie Sądu Rejonowego w Sokółce dotyczące przymusowego leczenia odwykowego w placówce stacjonarnej	-----	0	-----
Liczba osób skierowanych do programu korekcyjno - edukacyjnego	0	0	-----

Z analizy prowadzonych postępowań przez Zespół Interdyscyplinarne lub grupy robocze wynika, iż w większości przypadków przyczyną wdrożenia procedury Niebieskiej Karty jest nadużywanie alkoholu oraz brak pracy. Ponadto czynniki środowiskowe, które powodują wystąpienie przemocy w rodzinie to m.in. ubóstwo, problemy finansowe, zazdrość, niewierność, narkotyki, odmienne poglądy, problemy zdrowotne, konflikt pokoleń.

W okresie sprawozdawczym do aktów przemocy najczęściej dochodziło na terenie miejskim tj. 75,74 % wszczętych procedur Niebieskiej Karty, na terenie wiejskim odsetek wynosił 24,53 %.

Najczęściej spotykaną formą przemocy jest przemoc psychiczna, następnie fizyczna oraz ekonomiczna. Najczęściej sprawcami przemocy są mężczyźni, kobiety najczęściej doznają przemocy domowej.

Z analizy procedury „Niebieskie Karty” wynika, iż zdarza się że osoby dotknięte przemocą w rodzinie jak również osoby stosujące przemoc nie uczestniczą w posiedzeniach grupy roboczej, nie podejmują kontaktu telefonicznego. Spowodowane jest to w dużej mierze z wykonywaniem przez w/w osoby pracy zarobkowej, ale też lekceważeniem obowiązku stawiennictwa na posiedzeniu grupy roboczej Zespołu interdyscyplinarnego. W wyniku czego członkowie grupy roboczej organizują wyjazdy do miejsca zamieszkania rodziny objętej procedurą Niebieskiej Karty.

W związku z wprowadzonym stanem epidemii wirusa SARS-Co-2 na terenie kraju przez dwa miesiące grupy robocze odbywały się za pośrednictwem rozmów telefonicznych oraz dostępnych środków komunikacji elektronicznej. W szczególnych przypadkach dochodziło do bezpośrednich spotkań grup roboczych z osobą doznającą przemocy lub stosującą przemoc w rodzinie przy zachowaniu szczególnych środków ostrożności. Od lipca 2021r grupy robocze odbywały się tradycyjnie w siedzibie Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce lub w miejscu zamieszkania osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

➤ **Punkt Konsultacyjny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

Zarządzeniem Nr 336/2017r Burmistrza Sokółki z dnia 13.04.2017r utworzono Punkt Konsultacyjny do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce. Punkt oferował poradnictwo z zakresu ochrony zdrowia (psychiatra), prawne, pedagogiczne, psychologiczne oraz terapeutę uzależnień.

W okresie od 01.01.2021r do 30.06.2021r z powodu pandemii koronawirusa Punkt Konsultacyjny zawiesił działalność, wznowił działalność 01.07.2021r.

W kwietniu 2021r Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce ponownie przystąpił do konkursu ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej. Ośrodek otrzymał dofinansowanie na realizację projektu „STOP PRZEMOCY W RODZINIE edycja 6”. Projekt był realizowany w ramach Programu Ochronowego „Wspieranie jednostek Samorządu Terytorialnego w Tworzeniu Systemu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie” Priorytet II : „Poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie”. Zadania realizowane w Punkcie były współfinansowane przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Główne założenia projektu:

- poprawa jakości i zwiększenie dostępności usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych i doznających przemocy w rodzinie poprzez kontynuację działalności Punktu Konsultacyjnego do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie,

- stworzenie grupy wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie,
- rozwój poradnictwa specjalistycznego poprzez porady prawne, psychologiczne, pedagogiczne, z zakresu ochrony zdrowia oraz terapię uzależnień.

Całkowity koszt projektu wyniósł 41 240 zł. Wartość wkładu własnego Gminy Sokółka wyniósł 11 600 zł, wysokość dofinansowania z Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wyniosła 29 640 zł.

W ramach działalności Punktu odbywały się:

Konsultacje psychologiczne, które polegały na wstępnym rozpoznaniu i diagnozie problemu oraz przedstawieniu propozycji pomocy. Konsultacje były skierowane do osób, które potrzebują pomocy, chcą zorientować się w naturze i źródle problemu, a następnie uzyskać poradę, co do najlepszej formy pomocy. Adresatami są osoby potrzebujące ukierunkowania i lepszego zrozumienia własnej trudnej sytuacji życiowej i związanych z nią problemów.

Konsultacje odbywały się w okresie:

- od 01.07.2021r do 31.12.2021r w wymiarze 3x w miesiącu po 3 godziny
Łącznie przeprowadzono 54 godzin konsultacji, z których skorzystało 26 osób.

Konsultacje pedagogiczne były prowadzone przez pedagoga i adresowane do rodziców mających problemy wychowawcze z dziećmi. Celem spotkań było kształtowanie u uczestników umiejętności wychowywania dzieci bez przemocy, właściwego pełnienia ról

rodzicielskich, doskonalenie umiejętności wychowawczych.

Konsultacje odbywały się:

- od 01.08.2021r do 31.12.2021r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny
- W/w okresie odbyło się 20 godzin konsultacji, w trakcie których z porad skorzystało **12** rodzin.

Konsultacje prawne polegały na udzieleniu pomocy w zakresie procedur prawnych, działań pomocowych wobec ofiar, udzielaniu pomocy w redagowaniu pism procesowych, pomocy z zakresu prawa rodzinnego, cywilnego i karnego.

Konsultacje odbywały się:

- w okresie od 01.07.2021r do 31.12.2021r w wymiarze 2 x w miesiącu po 3 godziny

W w/w okresie odbyło się 36 godzin konsultacji, w trakcie których udzielono porad **17** osobom.

Konsultacje z zakresu ochrony zdrowia polegały na konsultacjach z lekarzem psychiatrą:

- w okresie od 01.08.2021r do 31.12.2021r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny

Łącznie odbyło się 20 godzin konsultacji, z których skorzystało **5** osób.

Konsultacje terapeuty uzależnień polegające na udzieleniu wsparcia w walce z uzależnieniem, pomoc osobom współuzależnionym:

- w okresie od 01.08.2021r do 31.12.2021r w wymiarze 2 x w miesiącu po 2 godziny

Łącznie odbyło się 20 godziny konsultacji, z których skorzystało **3** osoby.

Grupa wsparcia dla kobiet dotkniętych przemocą w rodzinie.

Spotkania grupy wsparcia odbywały się w następujących terminach: 28.07.2021r; 26.08.2021r; 16-17.09.2021r (wyjazdowa grupa wsparcia), 28.10.2021r; 26.11.2021, 16.12.2021r . Dzięki udziałowi w spotkaniach

kobiety nabyły wiedzę o sposobach radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych, zdobyły informację o aspektach prawnych zjawiska przemocy domowej, poznają swoje prawa, dzielą się własnymi doświadczeniami. Ponadto odbyły dwudniowy Kurs samoobronny.

Działalność Punktu była finansowana ze środków własnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce oraz w ramach Projektu „Stop przemocy w rodzinie - edycja 6”.

➤ **Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przepęstwem**

W 2021r w Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce działał Lokalny Punkt Pokrzywdzonych Przepęstwem finansowany z Ministerstwa Sprawiedliwości. Punkt oferuje nieodpłatną pomoc prawną, psychologiczną, psychiatryczną, materialną. Porady odbywały się w każdy wtorek w godzinach 9.00-13.00 w siedzibie Ośrodka.

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

- 22-28 luty 2021r - udział funkcjonariuszy w ogólnopolskim Tygodniu Pomocy Osobom Pokrzywdzonych Przepęstwem poprzez wzmożone dyżury funkcjonariuszy w jednostkach Policji i udzielanie porad osobom zgłaszającym się oraz informowanie o placówkach i instytucjach pomocowych,

- każdorazowo w przypadku objęcia rodziny procedurą „Niebieskie Karty” i podczas realizacji tej procedury osoby pokrzywdzone były informowane o możliwościach uzyskania wsparcia psychologa, porad prawnika, pomocy finansowej i materialnej, a sprawcy przemocy byli informowani o konsekwencjach prawnych stosowania przemocy i możliwości skorzystania z programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc, pomocy psychologa bądź leczenia uzależnień,

- funkcjonariusze Zespołu ds. Kryminalnej , Nieletnich i Patologii oraz dzielnicowi utrzymywali stały kontakt z kuratorami sądowymi Zespołu

Służby Kuratorskiej przy Sądzie Rejonowym w Sokółce oraz pedagogami i psychologami ze szkół z powiatu sokólskiego,

➤ **Sąd Rejonowy w Sokółce:**

- monitoring rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie w ramach powołanych Grup Roboczych (dotyczy rodzin, których członkowie są objęci nadzorem lub dozorem kuratora),
- działania profilaktyczne w ramach prowadzonych dozorów i nadzorów w rodzinach, w których występuje przemoc w rodzinie,
- motywowanie oraz kierowanie sprawców przemocy w rodzinie do uczestnictwa w zajęciach korekcyjno – edukacyjnych organizowanych przez Starostwo Powiatowe w Sokółce.

➤ **Oświata:**

- ścisła współpraca pedagoga szkolnego z wychowawcami i dyrektorem szkoły dotycząca sytuacji uczniów z rodzin, w których jest podejrzenie o występowaniu przemocy w rodzinie,
- systematyczna diagnoza w środowisku szkolnym sytuacji rodzinnej uczniów poprzez rozmowy, obserwację, poradnictwo dla rodzin z problemem przemocy,
- udział pedagogów oraz psychologów w działalności Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego,
- dyżury w świetlicach szkolnych,
- objęcie uczniów z rodzin doznających przemocy pomocą psychologiczno - pedagogiczną na terenie szkoły,
- rozpowszechnianie informacji o instytucjach, osobach i możliwościach skorzystania pomocy w środowisku lokalnym (ulotki, gazetki, strona internetowa szkoły),
- współpraca z instytucjami działającymi na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie tj. Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sokółce,

asystentami rodziny, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej, Komendą Powiatową Policji w Sokółce, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce, Poradnią Psychologiczno - Pedagogiczną w Sokółce w zakresie opieki nad uczniami pochodzącymi z rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie,

- wszczęcie procedury „Niebieskie Karty”,
- stworzenie wspólnej płaszczyzny pracy lokalnych instytucji w zakresie przeciwdziałania przemocy tj. Punktem Konsultacyjnym do spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, Punktem Pomocy Osobom Poszkodowanym Przepęstwem, Komendą Powiatową Policji, Ośrodkiem Pomocy Społecznej, Zespołem Interdyscyplinarnym, Sokólskim Funduszem lokalnym, Poradnią Pedagogiczno-Psychologiczną, Gminnym Punktem Pomocy Rodziny, Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej.

➤ **Urząd Miejski w Sokółce/ Gminny Punkt Pomocy Rodzinie**

- W 2021 roku w Gminnym Punkcie Pomocy Rodzinie udzielano pomocy psychologiczno – terapeutycznej. W czasie indywidualnych spotkań prowadzono rozmowy, udzielano porad, wsparcia psychicznego, instruktażu. Ćwiczone z klientami w procesie terapeutycznym deficytowe umiejętności niezbędne do rozwiązywania problemów osobistych i rodzinnych. Ze względu na pandemię przez kilka miesięcy porady były udzielane tylko telefonicznie.

- Gmina Sokółka w celu ochrony dzieci przez uzależnieniem w rodzinie, współfinansuje działalność czterech świetlic środowiskowych. Dwie świetlice „Koniczynka” i „Stokrotka” są prowadzone przez Fundację „Sokólski Fundusz Lokalny”. Trzecia świetlica prowadzona jest przez Caritas na Osiedlu Zielonym w Sokółce oraz czwarta świetlica młodzieżowa „Baza”. Są to miejsca w których dzieci i młodzież z rodzin najuboższych i zagrożonych alkoholizmem mogą uzyskać pomoc przy odrabianiu lekcji,

spotkać się z rówieśnikami, porozmawiać z pedagogiem oraz często zjeść ciepły posiłek. Niestety ze względu na pandemię działanie świetlic na kilka miesięcy zostało zawieszona, w zamian uruchomiono pomoc pedagogów dla dzieci on-line.

➤ **Sokólski Fundusz Lokalny**

- w ramach projektu „Świetlice marzeń” realizowanego w świetlicach środowiskowych, finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego, prowadzone były dla dzieci (m.in. ofiar przemocy) zajęcia indywidualne z psychologiem.

➤ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce**

- informowanie beneficjentów znajdujących się w trudnej sytuacji o działalności instytucji, osobach oraz możliwościach otrzymania pomocy w środowisku lokalnym udzielającego poradnictwa rodzinnego, prawnego oraz pomocy rzeczowej i materialnej,

- koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej podejmują działania w zakresie pomocy opiekuńczo – wychowawczej w rodzinach zastępczych,

- pracownicy socjalni PCPR uczestniczą w procedurze odbioru dziecka na mocy postanowienia Sądu i zabezpieczają miejsce pobytu (np. piecza zastępcza) do czasu zakończenia postępowania,

- informowanie Zespołów Interdyscyplinarnych działających przy Ośrodkach Pomocy Społecznej z Powiatu Sokólskiego, Komendę Powiatową Policji w Sokółce, Sąd Rejonowy oraz Prokuraturę Rejonową w Sokółce o naborze do programu oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie,

- upowszechnianie działań pomocowych w zakresie możliwości uzyskania pomocy i wsparcia, poprzez informowanie na bieżąco osób znajdujących się w trudnej sytuacji oraz wręczeniu informatorów zawierających dane teleadresowe instytucji oraz organizacji pozarządowych świadczących

pomoc osobom dotkniętym przemocą oraz osobom stosującym przemoc w rodzinie.

III. Cel szczegółowy

Podjęmowanie działań wobec osób podejrzewanych o stosowanie przemocy w rodzinie w 2021 roku

Opracowanie programu korekcyjno – edukacyjnego dla osób stosujących przemoc w rodzinie należy do zadań powiatu.

➤ Zespół Interdyscyplinarny przy Ośrodku Pomocy Społecznej w Sokółce:

- w 2021r członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego motywowali osoby stosujące przemoc w rodzinie do udziału w programie korekcyjno – edukacyjnym dla sprawców przemocy,
- członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego wystosowali 14 wniosków wobec 13 mężczyzn oraz 1 kobiety do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sokółce celem ustalenia konieczności leczenia odwykowego,
- członkowie grup roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego opracowują plan pomocy rodzinie dotkniętej przemocą w rodzinie, w planie ujęte są działania wobec osób stosujących przemoc.

➤ Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:

- w przypadku interwencji w rodzinie, gdzie istnieje podejrzenie stosowania przemocy funkcjonariusze dążą do zatrzymania i izolacji sprawcy przemocy w rodzinie na podstawie art. 15a UoP lub 244 § 1a i 1b kpk w celu zapewnienia ochrony życia i zdrowia osób dotkniętych przemocą; w związku ze zmianą przepisów od dnia 30 listopada 2020 roku policjanci mogą wydać nakaz/zakaz natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego otoczenia osobie stosującej przemoc; podczas wdrażania

procedury „Niebieskie Karty” sporządzany jest obligatoryjnie kwestionariusz szacowania ryzyka zagrożenia życia lub zdrowia ludzkiego.

➤ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce**

- cykliczne rozmowy telefoniczne, przekazywanie informacji o możliwości uczestnictwa osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie dla instytucji wymiaru sprawiedliwości, Zespołów Interdyscyplinarnych,
- informacje o naborze do programu korekcyjno – edukacyjnego publikowane były na stronie internetowej infosokolka.pl www.sokolka-powiat.pl w zakresie PCPR, w czasopiśmie lokalnym Info Sokółka,
- PCPR zrealizowało program korekcyjno – edukacyjny dla osób stosujących przemoc w rodzinie,
- zgodnie z zasadami otrzymania i wykorzystania dotacji z budżetu państwa „Realizacja programów oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie” opracowanymi przez Podlaski Urząd Wojewódzki pierwszy monitoring prowadzi się w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu uczestnictwa w programie, następnie co 6 miesięcy, aż do upłynięcia 36 miesięcy od dnia ukończenia udziału w programie; monitoring uczestników prowadzony jest w oparciu o pozyskane informacje z Zespołów Interdyscyplinarnych oraz innych instytucji zaangażowanych w powyższe działania.

IV. Cel szczegółowy

Rozwijanie kompetencji osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w 2021 roku

➤ **Ośrodek Pomocy Społecznej w Sokółce, Zespół Interdyscyplinarny do spraw przeciwdziałania przemocy w rodzinie**

Członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego, pracownicy socjalni Ośrodka Pomocy Społecznej w Sokółce, dzielnicowi KPP w Sokółce oraz pedagodzy (łącznie 20 osób) w dniu 21.10.2021r uczestniczyli w szkoleniu pn.: „Procedura Niebieskie Karty w czasie pandemii”. Szkolenie zorganizowano w ramach Projektu „Stop przemocy w rodzinie - edycja 6”. Realizatorem szkolenia było Centrum Profilaktyki i Reeducacji „Atelier” z Krakowa. Zakres tematyczny szkolenia obejmował:

1. Realizacja procedur w zakresie przeciwdziałania przemocy w oparciu o ustawę o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz najnowsze wytyczne Ministerstwa na czas pandemii.
2. Nasilenie zjawiska przemocy w trakcie pandemii – mechanizmy przemocy związane z izolacją.
3. Pomoc osobom dotkniętym przemocą w izolacji i przebywającym na kwarantannie. Nowe procedury i formy pomocy.
4. Nowe przepisy związane z nowelizacją art. 9c ustawy.
5. Sytuacja dziecka z [problemem przemocy w rodzinie pozostającego w domu w warunkach izolacji spowodowanej pandemią.
6. Procedury Niebieskie Karty w czasie pandemii:
  - podstawa prawna,
  - wypełnienie dokumentów w sposób zdalny,
  - procedura sądowa – nowe wytyczne
7. Zmiany w przepisach związanych z oddziaływaniami wobec sprawców

przemocy domowej – rozwiązania spowodowane izolacją osób stosujących przemoc.

8. Praca zdalna zespołów interdyscyplinarnych i grup roboczych – organizacja i przebieg.

➤ **Oświata**

- Szkoła Podstawowa Nr 2 z Oddziałami Integracyjnymi w Sokółce: psycholog uczestniczyła w szkoleniu „Terapia Skoncentrowana na rozwiązaniach - 22.11.2021r, 19.12.2021r; „Trener Kontroli Złości” – 27.09.2021r.,

- Szkoła Podstawowa w Starej Kamionce: „Filmowa lekcja wychowawcza o depresji”, „Zaburzenia depresyjne u dzieci”, „Depresji w szkole nie widać”, „Rodzicu reaguj – to może być depresja” – cykl szkoleń on-line; „Jak rozmawiać z rodzicem? PsychoDiagnosis”, Czy dyscyplinowanie dzieci może być pozytywne? Pozytywna dyscyplina dla rodziców i dzieci”, „Gry komputerowe – dobra zabawa czy zagrożenia?”, „Jak poczucie własnej wartości dziecka wpływa na jego funkcjonowanie w grupie”, „Stres i odporność psychiczna – w ramach projektu WspieraMyRelacje”, „Wsparcie psychologiczne i pedagogiczne uczniów”, „II konferencja Szkoleniowa Rzecznika Praw Dziecka dla Profesjonalistów – Formy wsparcia dzieci w czasie pandemii”, „Tak mam, że troszkę się boję...Jak radzić sobie ze strachem?”, „Jak budować poczucie wartości u dziecka?”;

- Przedszkole Nr 3 w Sokółce: wprowadzenie programu o zdrowiu psychicznym „Mamo, tato idę do szkoły” dla dzieci i rodziców, spotkanie z funkcjonariuszami Policji (maj, październik), wypełniono ankietę „Dane dotyczące przemocy domowej” opracowana przez MEN dotyczącą szkoleń dla nauczycieli;

- Szkoła Podstawowa w Malawiczach Dolnych: „Jak rozmawiać z dziećmi o emocjach?“, szkolenie dla realizatorów programu „Przyjaciele Zippiego”, szkolenie dla realizatorów programu Unplugged;

- Przedszkole Nr 5 w Sokółce, Szkoła Podstawowa Nr 1 w Sokółce: współpraca ze specjalistami, zachęcanie do uczestnictwa w szkoleniach, warsztatach z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie;

➤ **Gmina Sokółka - Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:**

- Gmina Sokółka rozwijała kompetencje osób realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie w ramach Podlaskiego Forum Przeciwdziałania Uzależnieniom do którego należy 4 członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. W ramach forum raz na kwartał odbywają się szkolenia o tematyce przemocy i uzależnień. Ze względu na pandemię szkolenia odbywały się on line.

➤ **Komenda Powiatowa Policji w Sokółce:**

- Funkcjonariusze stale podnoszą swoje zawodowe w ramach przeciwdziałania i realizacji zadań związanych z przemocą w rodzinie poprzez samodoskonalenie i udział w szkoleniach wewnętrznych jak również organizowanych przez podmioty współpracujące,

- w związku z panującą pandemią koronawirusa SARS- Co- 2 policjanci w ograniczony sposób uczestniczyli w szkoleniach,

- materiały szkoleniowe były dostarczane celem samokształcenia.

➤ **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce**

- pracownik Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Sokółce w 2021r uczestniczył w szkoleniu pn.: „Szkolenie o handlu ludźmi a Fundacja La Strada”,

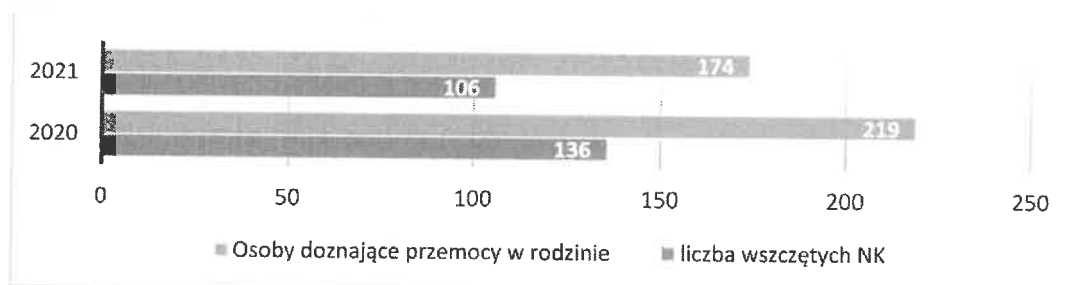
- pracownik PCPR w 2021r podwyższał kompetencje w tematyce Terapia środowiskowa dzieci i młodzieży, CTB Warszawa; oraz w zakresie „Praca z

osobą doświadczającą przemocy w rodzinie” zorganizowanym przez Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Białymstoku

Efekty realizacji Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka w 2021 roku:

- zwiększenie skuteczności i dostępności pomocy osobom doświadczającym przemocy,
- zwiększenie społecznej wrażliwości i zaangażowania w sprawy przeciwdziałania przemocy,
- pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy i sposobach radzenia sobie z tym problemem,
- zmniejszenie liczby osób i rodzin dotkniętych przemocą w rodzinie:

- zmiana postaw społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie,
- wzrost liczby osób profesjonalnie pomagających osobom zagrożonym przemocą.

Źródła finansowania

Środki na realizację zadań wynikających z Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sokółka pochodziły z:

- budżetu Gminy Sokółka,
- Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej.

DYREKTOR
OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ
SOKÓŁKA
mgr *[Podpis]*
E. Pistorzyńska

